herpy

ORMEPADDER

Mexican Caecilian

Dermophis mexicanus

Dermophis mexicanus er en stor, benløs og gravende ormepadde fra Mexico og Mellemamerika. Den ligner en stor regnorm, lever i fugtig, løs jord og føder levende unger efter en drægtighed på 11 måneder. Der findes kun lidt viden om pasningen af arten.

Familie: Dermophiidae Udgivet 17. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**30-60 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Gravende**
Biotop	**Tørskov, regnskov og bjergskov**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 40 × 45 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-25 °C**
Temperatur, nat	**21-23 °C**
Luftfugtighed	**90-100 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Ikke nødvendig**
Kost	**Insekter, hvirveldyr og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Udvikling	**Levendefødende**
Kønsmoden	**24-36 mdr.**
Kuldstørrelse	**3-16 unger**
Drægtighed	**335 dage**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne eller i EU-bilag A-D og står ikke på listen over dyr, som private ikke må holde (BEK nr. 1261/2015). Tjek de aktuelle regler for import og dyresundhed hos Fødevarestyrelsen.

Om arten

Dermophis mexicanus er en langstrakt, benløs padde uden ydre ører og med små øjne under huden. Kroppen er mørkegrå på oversiden og lys på undersiden, hvor ringene er mørkt aftegnede, og omkring hundrede tværgående hudfolder giver et segmenteret udseende som hos en regnorm. Hovedet har en spids snude, og mellem øje og næsebor sidder en lille føler, som dyret bruger til at finde bytte i mørke. Voksne dyr er 30-50 cm lange, i enkelte bestande op til 60 cm, og arten er ret kraftig for en ormepadde. Vægt og levetid er ikke kendt; levetiden i boksen er et skøn.

Sikre ydre kønsforskelle er ikke beskrevet.

Der er ikke beskrevet hudgift hos arten. Som andre padder har den kirtler i huden, så vask hænder efter håndtering, og rør ikke øjne og mund.

Udbredelse og levested

Dermophis mexicanus lever fra det sydlige Mexico (Guerrero på Stillehavssiden og Veracruz på Atlanterhavssiden) gennem Guatemala, El Salvador, Honduras og Nicaragua til Costa Rica og det nordlige Panama. Den er mest udbredt på Atlanterhavssiden, men findes også i adskilte områder på Stillehavssiden. Forekomst i Belize er mulig, men ikke bekræftet.

Arten er ikke truet (IUCN: LC), men bestandene er opdelt, og i flere egne, hvor den var almindelig, er den blevet sjældnere.

> **Oprindelig udbredelse:** Mexico, Guatemala, El Salvador, Honduras, Nicaragua, Costa Rica og Panama.

LEVESTED

Dermophis mexicanus graver i fugtig, løs jord og findes under løv, stammer og planterester i tør og fugtig lavlandsskov, i bjergskov op til omkring 1200 m og i kulturland som kaffe- og bananplantager, landsbyhaver og stærkt forstyrret skov. Den trives især, hvor kaffeskaller ligger og rådner, så jorden bliver fugtig og rig på regnorme.

Dyret graver sine egne gange og ligger på lur efter bytte. Ved skumring og om natten, især i let regn, kommer det op til overfladen. Føden er regnorme, termitter, unge græshopper og fårekyllinger, snegle og andre smådyr; store dyr tager også små firben og nyfødte mus.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Dermophis mexicanus*, men arten er en af de landlevende ormepadder, der oftest er i handlen. *D. mexicanus* holdes i en tæt kasse af tykvægget plastik eller et terrarie med fast låg og en dyb bund at grave i. Et voksent dyr skal have mindst 60 × 40 × 45 cm, så der er plads til 25-35 cm bund og en luftlomme over. Låget skal slutte tæt og have en vægt ovenpå: et dyr, der kan nå låget, slipper ud gennem den mindste sprække, og foderorme kravler også ud. Lav ventilation med små huller i siderne lige under kanten, dækket af fint net; der skal ikke være huller i låget.

Bunden er den vigtigste beslutning. Ublegede papirfibre (papirbaseret strøelse uden duft) er velprøvede: de holder på fugten, ormene lever i dem, og ormepadderne foretrækker dem tydeligt frem for kokosfibre. Steriliseret, ugødet muldjord kan også bruges. Kokosfibre alene frarådes: de støver, hænger ved huden og er fundet pakket sammen til en hård prop i tarmen hos døde dyr. Skift bunden hver 4.-5. måned, eller før hvis den bliver beskidt, og se samtidig dyret efter.

Læg et fladt stykke varmebehandlet bark eller træ på overfladen. Dyrene ligger gerne lige under det, og det gør det let at se til dem uden at grave. Levende planter er ikke nødvendige.

TEMPERATUR

Hold 22-25 °C om dagen og 21-23 °C om natten. Temperaturen skal være stabil og svinge højst omkring 3 °C; hurtige og store udsving tåles dårligt. Står kassen i et rum med jævn temperatur, er der sjældent brug for opvarmning. En varmemåtte under den ene ende giver en temperatur- og fugtgradient, som dyret kan vælge i; bunden tørrer lidt ud over varmen, så hold øje med fugten. Bliver dyret på overfladen i stedet for at grave sig ned, er temperatur, fugt eller bund forkert.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Bunden skal være jævnt fugtig, men ikke så våd, at man kan presse vand ud af en håndfuld, og der må aldrig stå vand i bunden af kassen. Luften i kassen er så godt som mættet med fugt (90-100 %). Hold fugten ved at sprøjte og af og til vende bunden, og lad gerne den ene ende være lidt tørrere end den anden. Brug flaskevand, regnvand eller postevand, der har stået et døgn.

VAND OG VANDKVALITET

Der skal ikke være vandskål. Dyret får vand fra den fugtige bund og fra kondens på kassens vægge, og en vandskål gør let bunden for våd. Vandet bruges kun til at fugte bunden.

LYS OG UVB

Arten lever under jorden og har ikke brug for UVB eller særlig belysning. En almindelig døgnrytme i rummet med 10-14 timers lys er nok. Kassen skal ikke stå i direkte sol.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Regnorme er hovedfoderet og tages af næsten alle landlevende ormepadder. Brug små til mellemstore regnorme, fx kompostorme, og klip dem i stykker til unger. Læg 10-15 orme i kassen hver anden uge, eller giv et par orme flere gange om ugen. I en fugtig papirbund lever ormene videre uden at rådne. Arten tager mere varieret foder end de fleste landlevende ormepadder: giv fårekyllinger en gang om måneden og nyfødte mus med 2-3 måneders mellemrum.

Dyret finder føden med lugtesansen og følerne og ses sjældent æde. Grav jævnligt bunden igennem: mange tilbageværende orme betyder overfodring eller et dyr, der ikke æder. Tæl ormene ind og ud, når et dyr er nyt. Ormenes næringsværdi øges ved at drysse kalk- og vitaminpulver i deres jord 4-6 dage før fodring.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Dermophis mexicanus lever skjult og tilbringer næsten hele tiden nedgravet. Ligger dyret meget på overfladen, er bunden for våd, for tør, for kold, for varm eller kemisk ubehagelig, eller også mangler der et skjul på overfladen; skift i så fald bunden og tjek temperaturen.

Ét dyr pr. kasse gør det let at følge vægt og sundhed og udelukker konflikter. Flere dyr af samme art kan også holdes sammen, hvis man jævnligt ser efter bid og skader, og det giver bedre chance for yngel. Håndter dyret så lidt som muligt og kun med rene, våde hænder uden creme eller sæberester.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Arten bliver kønsmoden i en alder af to til tre år. Kønnene er ikke lette at skelne udefra, og sikre ydre kendetegn er ikke beskrevet. Dyr til avl skal være fuldvoksne og i god kondition, især hunnerne, der bærer ungerne i 11 måneder.

PARRING

Befrugtningen er indre: hannen krænger den bageste del af kloakken ud og fører den ind i hunnens kloak. Hannerne producerer sæd det meste af året, men hunnerne i en bestand er drægtige samtidig, så yngletiden er kort og fælles. Hvordan dyrene finder hinanden, og hvad der udløser parringen, er ikke kendt, og avl i fangenskab er ikke beskrevet.

ÆG OG LARVER

Dermophis mexicanus lægger ikke æg. Fostrene udvikles i hunnens æggeledere og lever kun af blommen de første omkring tre måneder. Derefter skraber de æggelederens væg med særlige fostertænder og lever af en næringsrig udsondring fra kirtler i væggen. Fostrene har store, tredelte gæller.

Drægtigheden varer 11 måneder. Hunnen føder 3-16 unger, når regntiden begynder i maj-juni. Hun skal have rigeligt foder og ro i hele perioden. Der er ingen yngelpleje efter fødslen.

METAMORFOSE

Der er ingen larver og ingen forvandling. Ungerne fødes færdigudviklede og 10-15 cm lange, selv om moderen kun er 30-45 cm. Fostertænderne falder af ved fødslen, og voksentænderne kommer i løbet af få dage.

OPDRÆT AF UNGER

Nyfødte unger skal have en kasse med dyb, fugtig bund som de voksne og fodres med små regnorme eller stykker af orme. Hold dem fugtigt og stabilt, og vej dem jævnligt. Opdræt i fangenskab er ikke beskrevet nærmere.

Sundhed og typiske fejl

Sygdom ses sent hos et dyr, der lever nedgravet. De vigtigste problemer er:

- Dyret ligger på overfladen: forkert fugt, temperatur eller bund, eller et manglende skjul. Ret forholdene.
- Prop i tarmen: kokosfibre er fundet pakket sammen i tarmen hos døde dyr. Brug papirfibre eller steril jord.
- Hudproblemer: svampe- og bakterieinfektioner, ofte efter beskidt bund eller skader. Kræver dyrlæge.
- Parasitter: rundorm, bændelorm og encellede parasitter findes ofte hos ormepadder i fangenskab. Få en gødningsprøve undersøgt.
- Flugt: dyret slipper ud gennem små sprækker og tørrer ud. Brug tæt låg med vægt.

Chytridsvampen *Batrachochytrium dendrobatidis* (Bd) findes hos ormepadder. Nye dyr sættes i karantæne og testes, og redskaber og hænder vaskes mellem kasserne. Hold et nyt dyr den første måned i en lille kasse, hvor man kan tælle orme ind og ud og se, om det æder. Gå til en dyrlæge med forstand på padder, hvis dyret ikke æder i flere uger, taber sig, får sår eller bliver på overfladen.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.